

TENDENCIE PRAVOPISU A VÝSLOVNOSTI FRANCÚZSKÝCH VLASTNÝCH MIEN V PREKLADOCH DO SLOVENSKEHO JAZYKA A ANALÝZA VYBRANÝCH ZVLÁŠTNOSTÍ

Júlia Habovštiaková

Katolícka univerzita v Ružomberku

Abstract: Foreign proper nouns enter Slovak translations in different forms, shapes and pronunciation. For the translators and standard users alike, problems arise connected to the use of proper nouns in standard Slovak. Based on some Slovak translations from French we analyse the use of French proper nouns and toponyms. We also compare those with their usage in Czech translations.

Key words: translation, declension, pronunciation, French, Slovak

Abstrakt: V prekladoch sa cudzie vlastné mená vyskytujú v rôznych formách s rozdielnym pravopisom a výslovnosťou. Pre prekladateľov, ale aj bežných používateľov, vznikajú problémy pri používaní cudzieho vlastného mena v spisovnej slovenčine. Na základe niekoľkých slovenských prekladov z francúzštiny analyzujeme problematiku používania francúzskych osobných vlastných mien a zemepisných názvov. Zároveň porovnávame ich tvary s výskytom v prekladoch v českom jazyku.

Kľúčové slová: preklad, skloňovanie, výslovnosť, francúzština, slovenčina

ÚVOD

Kvalita prekladu súvisí s celkovou kompetenciou prekladateľa. Odráža cit prekladateľa vnímať autorove myšlienky a čo najvernejšie ich pretransformovať na odovzdanie čitateľovi alebo poslucháčovi. Keďže na kvalitu sa kladú čoraz vyššie nároky, prekladateľovi často nestačí spoliehať sa na vlastný talent, empatiu, prekladateľskú prax a dostatočnú znalosť východiskového a cieľového jazyka. Pri prekladoch odborných textov sa nezaobíde bez konzultácií u špecialistov z danej oblasti. Umelecký text zas skrýva rôzne kultúrne finesy, ktoré vyžadujú celkový kultúrno-spoločenský rozhľad prekladateľa (Djovčoš, 2009).

Jednou z osobitostí literárneho diela je použitie osobných vlastných mien a zemepisných názvov. Vo východiskovom jazyku pôsobia úplne prirodzene.

Záleží na virtuozite prekladateľa, či čitateľ textu v cieľovom jazyku bude považovať vlastné mená za nenásilné prvky v texte, alebo sa s ich použitím nestotožní. Situáciu môže komplikovať výskyt toho istého vlastného mena v rôznych formách a výslovnostiach v rôznych jazykoch. Z uvedeného dôvodu odporúčame pri použití osobných vlastných mien, zemepisných názvov a prezývok v preklade konzultovať výsledky výskumov slovenských onomastikov.

Pri skúmaní súčasného stavu výskytu vlastných mien v prekladoch z francúzskeho jazyka sme sa snažili porovnať jednotlivé mená vo vybraných slovenských prekladoch, a to hlavne u klasikov slovenskej translatológie, akými sú Blahoslav Hečko a Vladimír Reisel. V niektorých prípadoch komiksových postáv sa nám podarilo nahliadnuť aj do českých prekladov. Tento fakt považujeme za značný prínos do našej analýzy, keďže čeština a slovenčina sú príbuzné jazyky.

VLASTNÉ MENO AKO ŠPECIFICKÝ PRVOK V TEXTE

V umeleckých a publicistických textoch, ako aj v ich prekladoch, sa vyskytujú vlastné osobné mená (antroponymá) a priezviská najčastejšie v úradnej podobe. Napríklad *François Mitterand*, *Catherine Deneuve*, *Sophie Marceau*. Môžu sa však vyskytnúť aj v neúradnej podobe, ktorej súčasťou sú národné a domáce podoby mien a priezvisk, prezývky a pod. Výsledkom uvedenej práce sú v slovenčine a v češtine napr. mená a priezviská hviezd filmového plátna: *Sophia Loren* – *Sophia Lorenová*, *Sofia Loren*; *Brigitte Bardot* – *Brigitte*, *Brigitte*, *Brigitta*, *Brigitta Bardotová*.

Geografický názov (toponymum) by sa mal v texte použiť len v úradnej podobe zaužívanej v danom jazyku (Mistrík, 1993). Napríklad v slovenčine sa vyžaduje použitie slovenských tvarov názvov mnohých svetových miest, ako v prípade: *Paris/Paríž*, *Reims/Remeš*, *London/Londýn*, *Venezia/Benátky*, *Roma/Rím*. Ak slovenský tvar neexistuje, použije sa všeobecne platný, ako napr. *New York*, *Madrid*, *Bordeaux*, *Clermont-Ferrand* a pod.

POUŽITIE FRANCÚZSKÝCH VLASTNÝCH MIEN V SLOVENSKÝCH PREKLADOCH

Používanie francúzskych vlastných mien v komunikácii a v prekladoch v slovenskom jazyku prešlo určitým vývojom. Preklady francúzskej beletrie, najmä staršieho dáta, nám ponúkajú prehľad vynaliezavosti slovenských prekladateľov pri prispôbovaní francúzskych tvarov osobných vlastných mien

a zemepisných názvov. Za veľký prínos do uvedenej problematiky považujeme publikáciu *Ako používať francúzske vlastné mená v spisovnej slovenčine* (2002), ktorej autorom je Karel Sekvent. Pri hodnotení ustálenosti tvarov francúzskych vlastných mien v slovenských prekladoch vychádzame práve z tejto publikácie. Sformulované pravidlá sa opierajú o kodifikačné príručky slovenčiny, s prihliadnutím na úzus francúzskych vlastných mien v spisovnej slovenčine. (Sekvent, 2002)

Karel Sekvent, hneď v úvode svojej, už citovanej, publikácie uvádza:

Problémy spojené s používaním francúzskych vlastných mien v spisovnej slovenčine sú spoločné – pravda, v rozličnej miere – pre používateľov, ktorí francúzsky jazyk nepoznajú, ale aj pre tých, ktorí ho dobre ovládajú. Určitú úlohu tu prirodzene má aj stupeň osvojenia spisovnej podoby slovenského jazyka. (2002, s. 7)

Sekventovo konštatovanie je výsledkom jeho dlhoročného výskumu v oblasti používania francúzskych vlastných mien v slovenskom jazyku.

Cudzie vlastné mená niekedy robia v slovenčine problémy pre výslovnosť a pravopis, ale hlavný problém spočíva v skloňovaní podstatných mien v slovenskom jazyku. Prekladatelia sa v minulosti s touto otázkou nevyrovnávali jednotne. Prevládala snaha čo najviac prispôbiť tvar vlastného mena slovenčine, a teda ho aj skloňovať. Avšak neskôr sa mnohé francúzske vlastné mená ustálili ako nesklonné. V slovenských textoch a v komunikácii nepôsobia rušivo.

HONORÉ DE BALZAC – BLAHOŠLAV HEČKO

Významný slovenský prekladateľ z románových jazykov, Blahoslav Hečko, sa zaslúžil o vydanie románu *Lalia v údolí* (*Le Lys dans la vallée*), ktorý vyšiel v Bratislave v roku 1949. Autorom je Honoré de Balzac, jeden z popredných predstaviteľov francúzskeho kritického realizmu prvej polovice 19. storočia. Niektoré mená a názvy, ktoré v súčasnosti Sekvent udáva ako nesklonné, prekladateľ Hečko v texte ešte skloňuje. Napríklad „*Nebudem vám spomínať cestu, ktorú som vykonal so svojou matkou z Paríža do Toursu*“ (Balzac, 1949, s. 25). Súčasný prekladateľ by už mal brať do úvahy nesklonnosť názvu mesta Tours. V tom prípade by uvedená veta obsahovala názov mesta bez deklinácie: „*Nebudem vám spomínať cestu, ktorú som vykonal so svojou matkou z Paríža do Tours.*“ V slovenčine sa nesklonujú ani francúzske zložené mená skladajúce sa z dvoch zemepisných názvov spojených spojovníkom alebo predložkou, prípadne je medzi nimi člen. Napríklad *Pont-Aven*, *Aix-en-Provence*, *Aix-les-Bains*. Hečko ich skloňuje: „*Najal som koňa a za päť štvrtí hodiny som pre-*

behol vzdialenosť medzi Toursom a Pont-le-Rouanom“ (Balzac, 1949, s. 175). Upozorňujeme, že Balzac spomína vo svojom románe obec *Pont-de-Ruan* nachádzajúcu sa na rieke Indre. V preklade Blahoslava Hečka nachádzame iné grafické podoby tohto názvu. Vyskytuje sa buď ako už spomínaný *Pont-le-Rouan*, alebo ako *Pont-de-Rouan*. Napríklad: „*Prišli sme až k Pont-de-Rouanu, na miesta, kde sa Indra rozširuje [...]*“ (Balzac, 1949, s. 238). Názov rieky v slovenskom jazyku nám pripomína inú francúzsku rieku, ktorej meno sa v slovenčine tiež vyskytuje dvojako: *Loira, Loire*.

Francúzske mesto *Orléans* má v slovenčine tvar *Orleán*, a podľa toho sa aj skloňuje. Hečkovu skloňovanie dnes vyznieva archaicky: „*Ked' sme sa v Orleanse ukladali spať, matka mi vyčítala mlčanlivosť*“ (Balzac, 1949, s. 25).

Meno oblasti *Touraine* je v slovenčine nesklonné, tvar *Tourainsko* Sekvent udáva ako zriedkavý. Hečko používa práve tento tvar: „*Nespytujte sa, prečo milujem Tourainsko*“ (Balzac, 1949, s. 37).

Priezviská s predložkou *de* sa nesklonujú, ak sú v spojení so skloňovaným titulom či hodnosťou, napr. *pán de Mortsauf* – *pána de Mortsauf*. V Hečkovom preklade nachádzame priezvisko vyskloňované: „*Biele vlasy pána de Mortsaufa svedčily o hroznom utrpení /.../*“ (Balzac, 1949, s. 67). Avšak niekde sa nachádza aj ako nesklonné: „*Obviňoval som Madeleinu, Jacquesa, abbého de Dominis, všetkých, dokonca i pána de Mortsauf*“ (Balzac, 1949, s. 341). Podobne, nejednotnosť v Hečkovom preklade badáme na použitých menách: *lady Brandonová, lady Dudley*. V prvom prípade je vyskloňované francúzske priezvisko *Brandon*, v druhom prípade cudzie priezvisko necháva v pôvodnom tvare.

Niektoré osobné vlastné mená Hečko čiastočne prispôsobuje slovenčine: *Henrietta* (fr. *Henriette*), *Arabella* (fr. *Arabelle*), *Manetta*, alebo nahrádza slovenským ekvivalentom: *Blanka, Natália*. Krstné mená ako *Félix, Madeleine, Jacques*, majú v uvádzanom preklade pravopis identický s francúzštinou. Avšak všimnime si zvláštnosť skloňovania mena *Jacques* u Hečka. Prekladateľ pri jeho skloňovaní používa francúzsky pravopis, ale pridáva k nemu slovenské koncovky, napr.: *Jacquesa, Jacquesovi, Jacquesovým*. Podľa Sekventa sa toto mužské meno po pravopisnej stránke v slovenčine prispôsobuje francúzskej výslovnosti. Z tohto dôvodu, správne tvary mena *Jacques* v slovenských textoch zo súčasnosti sú: *Jacqua, Jacquovi, Jacquovým* s výslovnosťou [žaka, žakovi, žakovím] (Sekvent, 2002, s. 82). S podobným problémom sa stretáme u Hečka pri mene *Charles*, ktoré skloňuje ako v nasledujúcom príklade: „*Konečne som sa zoznámil so svojim bratom Charlesom, ktorý bol až doteraz pre mňa úplne cudzím človekom*“ (Balzac, 1949, s. 197). Tvar *Charlesom* považujeme v súčasnosti za nesprávny, hoci sa môžeme stretnúť s jeho používaním hlavne vplyvom angličtiny a anglickej výslovnosti. V spisovnej slovenčine správne píšeme *Charlom* a vyslovujeme [šarlom] (Sekvent, 2002, s. 81).

JACQUES PRÉVERT – VLADIMÍR REISEL

Ďalší príklad náročnosti prekladu vlastného mena vyberáme z francúzskej poézie 20. storočia. Ide o zemepisný názov francúzskej obce *Denain* a slovenskej obce *Krpel'any*. Slovenskí prekladatelia sa zaslúžili o vydanie niekoľkých zbierok básní, ktorých autorom je francúzsky básnik Jacques Prévert (nar. v r. 1900). V jeho zbierke *Slnko noci (Soleil de nuit)* sa nachádza báseň *Na ceste do Krpelian (Sur la route de Denain)*. Uvádzame úryvky z oboch verzí, t. j. francúzsky originál a slovenský preklad, ktorého autorom je Vladimír Reisel.

SUR LA ROUTE DE DENAIN (úryvok)

Sur la route de Denain
Un homme nain
Dont jamais femme ne voulut
Sur la route de Denain
Ni vu ni connu
La nuit
Le nain eut la nue¹

NA CESTE DO KRPELIAN (úryvok)

Na ceste do Krpelian
Krpátý chlapík
Ktorého neľúbila žiadna žena
Na ceste do Krpelian
Ten krpáň
Nikto ho nevidel a nepoznal
Pod rúškom noci
Tú nahú ženu miloval (Prévert, 1988, s. 34)

Jacques Prévert, majster slova a pera, sa hrá so slovami. Nás zaujíma hlavne skutočnosť, ako si prekladateľ poradil s názvom mesta *Denain* a s jeho rýmom, ktorým je adjektívum *nain* (sl. *trpasličí, zakrpatený, krpatý*). Obec *Denain* je jedným z predmestí mesta Valenciennes. Leží na severe Francúzska, neďaleko francúzsko-belgických hraníc, v regióne Nord-Pas-de-Calais. Obcou preteká rieka Escaut s upravenými kanálmi. V slovenskom preklade je mesto *Denain* nahradené obcou *Krpel'any*. Zhodou okolností, aj pre *Krpel'any* je príznačná rieka, a to rieka Váh s významnou vodnou elektrárnou. Tento fakt je síce zaujímavý, ale z lingvistického hľadiska je dôležitejší samotný názov obce, v ktorom je

---

¹ <http://poesis.forumactif.net/t1049-jacques-prevert-par-iris>

takisto ukryté slovo s významom *malý, krpátý*. So vznikom Krpelian sa spája tradícia, podľa ktorej na brehu Váhu býval v chatrči rybár menom *Krp*. Okrem rybárčenia a prevážania ľudí z jedného brehu na druhý sa zaoberal aj obrábaním polí, ktoré sa volali *Krpé lány*². Názov prvej osady vznikol spojením týchto slov.

Vladimír Reisel vybral pre svoj preklad naozaj priliehavý názov obce v spojení s adjektívom *krpatý* a podstatným menom *krpáň*. Pre slovenského čitateľa, ktorý nepozná súvislosti ani originálny francúzsky text, je použitý názov *Krpelany* taký prirodzený, že má pocit, akoby autor básne, Jacques Prévert, Krpelany dôverne poznal. Je možné, že mu ani nenapadne uvažovať o tom, aký názov je použitý v origináli. Avšak krásu, hĺbku a náročnosť prekladu oceníme pravdepodobne až potom, keď poznáme pôvodný text a seba samých postavíme do úlohy prekladateľa.

K NIEKTORÝM MENÁM POSTÁV Z PRÍBEHOV O TINTINVI

Postavička Tintin, ktorú vytvoril belgický výtvarník Hergé, vystupuje v 24 dieloch pútavých komiksov. Do slovenčiny boli preložené len tri z nich, z toho jeden je z francúzštiny a dva z anglického prekladu. Slovenský čitateľ má však výhodu príbuzného českého jazyka, v ktorom môže spoznávať ďalšie diely série. Okrem toho, v češtine má možnosť vidieť aj celý francúzsko-kanadský animovaný televízny seriál 39-tich epizód po 25 minút. V roku 2011 vznikol americký animovaný film od režiséra Stevena Spielberga, „Tintinove dobrodružstvá – Tajomstvo Jednorožca“ (The Adventures of Tintin: The secret of the Unicorn) preložený do mnohých jazykov.

Niektorí autori recenzií prekladov kníh alebo filmu na internete si všimajú aj preklady vlastných mien. Jediný slovenský preklad z francúzštiny, a to zošit „Žezlo kráľa Otakara“, je veľmi kladne hodnotený. Autor internetovej recenzie sa okrajovo zmieňuje o vlastných menách v prípade nevšednej dvojice:

[...] detektívne dvojčky Dupont a Dupond nás [...] môžu potešiť vtipnou lokalizáciou ich mien na Horvát a Horváth.³

Miloš Ščepka sa vo svojej recenzii k filmu venuje prekladu vlastných mien do slovenčiny takto:

---

² <http://www.krpelany.sk/historia.html>

³ http://www.shooty.sk/bla-bla/pamflety/tintinove-dobrodruzstva-zezlo-krala-otakara-le-sceptre-dottokar.html?page_id=2297

Osobitnou kapitolou je slovenský preklad, ktorý zachádza v poslovenčovaní názvov, mien a reálií azda až prídeľaleko. Tak d'aleko, že príbehu nepomáha, ale divákovi ho odcudzuje, lebo vytvára kontrast medzi obrazom a zvukom. Aký význam má zmena mien dvojice hlúpych policajtov Interpolu z Thompson a Thomson (u Hergého Dupont a Dupond) na Horváth a Horvát?⁴

František Fuka v recenzii na českú verziu filmu „Tintinova dobrodružství“ zhrnul svoju skúsenosť s prekladom nasledovne:

Dabingový preklad se drží českého překladu comicsů, ve kterém jsou mnohá jména počeštěna (např. policajti se jmenují Kadlec a Tkadlec, pes je Filuta). Přitom nezapomínejme, že úplně neoriginálnější originál je ve francouzštině, takže je pochopitelné, že srovávání anglických jmen (přeložených z francouzštiny) s českými jmény (přeloženými z francouzštiny) může působit velmi bizarně. A jestlipak děckám dojde, že když se mluví o „zámku Moulinsart“, je tím myšlen ten barák s nápisem „Marlinspike Hall“?⁵

Ak tlačенý text knihy a filmový scenár v slovenskom či v českom jazyku pochádzajú od rôznych prekladateľov, môže sa stať, že v konečnom dôsledku je tá istá postava inak pomenovaná v knihe a inak vo filme. Podobný prípad nastáva pri prekladoch okľukou cez iný jazyk. Mená postáv detektívov z Tintinových dobrodružstiev sú príkladom snahy prispôbiť cudzie priezvisko miestne jazykovo bližšiemu tvaru. V súčasnom interkultúrnom svete môže uvedená snaha pôsobiť násilne a zbytočná.

František Fuka načrel aj do problému výslovnosti hlavnej postavy:

Jméno „Tintin“ je (stejně jako v anglické verzi) vyslovováno „tintin“, nikoliv správně francouzsky „tenten“ - což rozhodně není ignoranství překladatele, nýbrž záměrné rozhodnutí jak Tintina učinit globálnějším a neukotveným v jedné konkrétní zemi. Totéž se ostatně stalo už v anglické verzi comicsů, ve kterých to díky překladu vypadá, že Tintin bydlí v Anglii, nikoliv v kontinentální Evropě.⁶

---

⁴ <http://www.filmpress.sk/recenzie/1686-tintinove-dobrodruzstva-the-adventures-of-tintin-the-secret-of-the-unicorn>

⁵ <http://www.fffilm.name/2011/10/recenze-tintinova-dobrodruzstvi.html>

⁶ <http://www.fffilm.name/2011/10/recenze-tintinova-dobrodruzstvi.html>

K jeho úvahe sa pridali niekoľkí používatelia internetu, z ktorých vyberáme:

Anonymní: „Tintin se čte Tantán.“

Maxim: „Tantán to taky není, ale ani tenten jak říká Franta. Je to něco mezi tím.“

Anonymní: „Ton Ton asi.“

miREK: „Docela zajímavé, že ve Valonsku (francouzská část Belgie) je to Tintin, jako ve všech ostatních jazycích, ale každý vlám ho zná pod názvem „Kuifje“ jak se oficiálně v nizozemštině jmenuje.“⁷

Čitateľ a divák na Slovensku nemusí byť nutne tintinológ, a predsa sa musí pozastaviť nad rôznymi menami bieleho psíka, ktorý je verným Tintinovým spoločníkom. Vo filme „Tintinove dobrodružstvá – Tajomstvo jednorožca“ s prekladom z angličtiny, ako aj v knihách vydaných pri príležitosti uvedenia filmu sa psík volá *Snowy*. V slovenskom preklade knihy „Žezlo kráľa Otakara“ vystupuje ako *Milu*, čo je pochopiteľné vzhľadom na francúzsky originál *Milou* [milu]. V českom televíznom seriáli sa stretne s menom *Milouš*, ale v českom dabingu filmu Tajomstvo jednorožca „behá“ pes *Filuta*, ako aj v českých knižných prekladoch komiksov. Pre porovnanie, v poľskej verzii filmu o jednorožcovi „Przygody Tintina“ je pes *Milúš*. Z toho vyplýva, že rovnako v slovenkom jazyku, ako aj v českom jazyku konštatujeme existenciu dvoch rozdielnych mien jedného psíka. V slovenčine: *Snowy* a *Milu*, v češtine *Filuta* a *Milouš*.

Uvedená nejednotnosť sťažuje prijímanie vlastných mien v prekladoch, pretože prijímateľovi, ktorý je zvyknutý na jedno meno, druhé meno pripadá cudzie. Ani v prípadoch prekladov vlastných mien, ktoré majú ekvivalent v cieľovom jazyku, nemôžeme násilne poslovenčovať postavu s cudzím priezviskom. Nerešpektovanie prirodzenosti a vnášanie kľčovitosti do prekladu má za následok napríklad skutočnosť, že *Luc Skywalker* zo seriálu Star Wars sa nachádza v knižnom texte ako *Lukáš Skywalker*, čo znie cudzo a čudne (McDowell – Hostetler, 2003).

ZÁVER

Krátky náčrt problematiky prekladu cudzích mien do slovenského jazyka sú dôkazom toho, že prekladatelia musia byť nesmierne inovatívni majstri v bádaní a v modelovaní cieľového jazyka. Kvalitný preklad francúzskych vlastných mien závisí od toho, nakoľko prekladateľ berie do úvahy možnosti slovenčiny, dokáže si pomôcť už existujúcimi prekladmi do iných jazykov a snaží sa za-

---

⁷ <http://www.fffilm.name/2011/10/recenze-tintinova-dobrodruzstvi.html>

chovať pôvodný zámer autora originálu. V slovenčine sa prejavuje tendencia používať vlastné mená cudzieho pôvodu podľa zásad platných pre slovenský jazyk. Napriek tomu sa prekladateľ stretáva s mnohými prekážkami a dostáva sa do nezávideniahodných situácií, pretože uvedená problematika nemá vo výskumoch lingvistov dlhú tradíciu. Zachovať pôvodný tvar vlastného mena, alebo ho preložiť? V zásade by prekladatelia mali dbať na nenásilnosť ponúknutého tvaru čitateľom, divákovi a poslucháčovi.

Literatúra

- BALZAC, H. de: *Lalia v údolí*. Bratislava : Obroda, 1949.
- BLANÁR, V.: *Vlastné meno vo svetle teoretickej onomastiky*. Spisy Slovenskej jazykovednej spoločnosti pri SAV. 6/2008.
- BUTAŠOVÁ, A.: Určenie minimálnych kompetencií prekladateľa a tlmočníka v modernej európskej príprave – utópia alebo nevyhnutnosť? In Butašová, A. et al. (ed.): *Études françaises en Slovaquie. Volume VIII*. Bratislava : PdF UK, 2004, s. 157 – 160.
- DJOVČOŠ, M.: Niekoľko poznámok na tému prekladateľ. In Krnová K. et al. (ed.): *Mladá veda 2009. Humanitné vedy – literárna veda*. Banská Bystrica : FHV UMB, 2009, s. 26 – 38.
- FRANEK, L.: La pensée de la traduction en tant qu'un problème théorique et pratique. In : Zábajniková, H. – Marková, V. - Bírová, J. (ed): *Études française en Slovaquie. Volume IX*. Nitra : Université Constantin le Philosophe, 2004, s. 244 – 256.
- FUKA, F.: Recenze: Tintinova dobrodružství. In [online] [citované 02/06/2013]. Dostupné na: <http://www.fffilm.name/2011/10/recenze-tintinova-dobrodruzstvi.html>.
- GROMOVÁ, E.: Kompetencie prekladateľa. In Butašová, A. et al. (ed.): *Études françaises en Slovaquie. Volume VIII*. Bratislava : PF UK, 2004, s. 179 – 183.
- IRVINE, A.: *Tintinove dobrodružství. Tintin. Tajomstvo jednorožca*. Praha : Albatros, 2011.
- KAČALA, J. – PISÁRČIKOVÁ, M. et al.: *Krátky slovník slovenského jazyka*. Bratislava : Veda, 1987.
- McDOWELL, J. – HOSTETLER, B.: *Nenechávaj si mozog pred dverami!* Creativpress-vydavateľstvo, 2003.
- MISTRÍK, J. a kol.: *Encyklopédia jazykovedy*. Bratislava : Obzor, 1993.
- MOUNIN, G.: *Les problèmes théoriques de la traduction*. Paris : Gallimard, 1994.
- Obec Krpelany. História obce*. In [online] [citované 04/09/2011]. Dostupné na: <http://www.krpelany.sk/historia.html>.
- OUSTINOFF, M.: *La traduction*. Paris : PUF Que sais-je ?, 2009.
- PETERSOVÁ, S.: *Tintinove dobrodružství. Tintin. Kniha k filmu*. Praha : Albatros, 2011.

- PLÁVKOVÁ TINÁKOVÁ, A. – BUBÁKOVÁ, J.: The use of French and English proper nouns in Slovak translations. In *Revue Internationale des Sciences humaines et naturelles*, 2011, č. 1, s. 25-32.
- POESIS. Amitiés poétiques sans frontières. La ruche de nos aînés : XXe siècle. Sujet : Jacques Prévert – par Iris. In [online] [citované 02/03/2011]. Dostupné na: <http://poesis.forumactif.net/t1049-jacques-prevert-par-iris>.
- POVCHANIČ, Š.: Pour une approche complexe du texte de départ littéraire. In Butašova, A. et al. (ed.): *Études françaises en Slovaquie. Volume VIII*. Bratislava : PdF UK, 2004, s. 151 – 156.
- PRÉVERT, J.: *Slnko noci*. Bratislava : Slovenský spisovateľ, 1988.
- SEKVENT, K.: *Ako používať francúzske vlastné mená v spisovnej slovenčine*. Prešov : Náuka, 2002.
- SEKVENT, K. : La présence des noms propres français en slovaque. In Butašová, A. et al. (ed.): *Études françaises en Slovaquie. Volume VIII*. Bratislava : PdF UK, 2004, s. 63 – 67.
- SEKVENT, K. : Révision du texte traduit. In Butašová, A. et al. (ed.): *Études françaises en Slovaquie. Volume VIII*. Bratislava : PdF UK, 2004, s. 195 – 198.
- SMIČEKOVÁ, J. : Explicitation et implicitation : les démarches traductives symétriques et complémentaires. In Zábojniková, H. – Marková, V. - Bírová, J. (ed.): *Études françaises en Slovaquie. Volume IX*. Nitra : Université Constantin le Philosophe, 2004, s. 257 – 270.
- ŠČEPKA, M.: Tintinove dobrodružstvá (The Adventures of Tintin: The secret of the Unicorn). Recenzia. In [online] [citované 30/05/2013]. Dostupné na : <http://www.filmpress.sk/recenzie/1686-tintinove-dobrodruzstva-the-adventures-of-tintin-the-secret-of-the-unicorn>.
- Tintinova dobrodružstvá*. In [online] [citované 02/06/2013]. Dostupné na: http://cs.wikipedia.org/wiki/Tintinova_dobrodru%C5%BEstv%C3%AD.
- Tintinove dobrodružstvá: Žezlo kráľa Otakara (Le Sceptre d'Ottokar)*. In [online] [citované 01/06/2013]. Dostupné na: http://www.shooty.sk/bla-bla/pamflety/tintinove-dobrodruzstva-zezlo-krala-otakara-le-sceptre-dottokar.html?page_id=2297.
- VOJTEK, D.: K otázke preložiteľnosti neologizmov a vlastných mien v dielach Borisa Viana. In Ološtiak, M. – Ivanová, M. – Gianitsová-Ološtiaková, L. (eds): *VARIA XVIII*. Prešov, FF PU, 2009, s. 696 – 701.

Júlia Habovštiaková
Katedra cudzích jazykov
Pedagogická fakulta
Katolícka univerzita v Ružomberku
Hrabovská cesta 1, 034 01 Ružomberok
julia.bubakova@ku.sk